

چکیده

خانه‌های تاریخی، به عنوان یکی از ذخایر میراث فرهنگی، روایتگر فرهنگ بومی و شاخص هویت و موجودیت جامعه‌ی ایرانی هستند که حراست و حفاظت از آن‌ها حائز اهمیت است. از ارزشمندترین بناهای تاریخی استان مازندران نیز می‌توان به خانه‌های به جا مانده از دوره‌ی قاجار اشاره نمود که بیانگر ارزش‌های منطقه‌ای و ملی هستند. شهر آمل به عنوان یکی از شهرهای مهم این استان، دارای آثار و ابنیه‌ی تاریخی زیادی است که از آن جمله می‌توان به خانه‌های قاجاری این شهر با ویژگی‌های منحصر به فردی به ویژه در سطح این استان اشاره نمود.

از این رو، در این پژوهش با انتخاب یکی از خانه‌های تاریخی شهر آمل به نام «خانه‌ی قریشی» که در بافت قدیم قرار گرفته، گامی در جهت شناخت و ارزیابی کالبدی یکی از ثروت‌های فرهنگی این منطقه برداشته شده است. اهداف این پژوهش، شناخت پیشینه و وضعیت موجود این خانه، آسیب‌شناسی و در نهایت ارائه‌ی طرح حفاظت، مرمت و احیا بوده که جهت دستیابی به آن، از روش میدانی و کتابخانه‌ای برای گردآوری داده‌ها استفاده شده و روش تجزیه و تحلیل داده‌ها توصیفی و تحلیلی بوده است. پس از بررسی‌های انجام شده در مراحل شناخت، آسیب‌شناسی و ارائه‌ی طرح حفاظت و مرمت، به منظور احیای این خانه، طرح پیشنهادی با عنوان «بنیاد آمل‌شناسی» ارائه شده است که با توجه به مسکونی بودن بافت و وجود خانه‌های تاریخی متعدد می‌تواند نمونه‌ای در جهت الگوسازی برای سایر مالکین باشد.

کلید واژه: مازندران، آمل، خانه‌ی قریشی، شناخت، آسیب‌شناسی، طرح حفاظت، طرح مرمت، طرح احیا